

Áfangastaðaáætlun DMP á Suðurlandi

Vinna við Áfangastaðaáætlun DMP á Suðurlandi hefur verið í gangi undanfarin misseri. Unnið hefur verið að söfnun ýmissa gagna og stöðugreiningu ferðaþjónustu á svæðinu.

Áfangastaðaáætlun DMP – Suðurland

Hvað er DMP (Destination management plan)?

DMP er heildstætt ferli þar sem litið er til skipulags og samþættingar í þróun og stýringu allra þeirra þátta sem geta haft áhrif á upplifun ferðamanna á viðkomandi svæði/áfangastað, þar með talið:

- ✓ þarfir gesta og heimamanna
- ✓ þarfir fyrirtækja og umhverfis

Af hverju DMP? Með gerð áfangastaðaáætlunar DMP fyrir Suðurland verður til heildræn stefna sem lýtur að ferðaþjónustunni sem atvinnugrein, sveitarfélögum, íbúum, umhverfi og samfélaginu í heild sinni.

Mynd 1 Stutt lýsing á DMP

Í upphafi verkefnisins var lagt upp með að verkefnisstjórar greindu ýmis gögn varðandi gestakomur, leyfi, rekstur og umfang ferðaþjónustunnar á hverju svæði. Þar sem það er ekki auðvelt að nálgast gögn sem tilheyra hverju svæði og gagnagreining er bæði tímafrek og þarf að hafa skýran tilgang, þá hefur verið ákveðið að í þessari áætlun verði að mestu leiti notast við upplýsingar af nýrri gagnasíðu Stjórnstöðvar ferðamála, svokölluðu mælaborði (sjá: <http://stjornstodin.is/maelaborð-ferdathjonustunnar>).

Meiri áhersla verður lögð á stefnumótun og aðgerðaráætlun. Það getur svo verið hluti af aðgerðaráætlun Suðurlands að vinna frekari rannsóknir og gagnagreiningar varðandi ferðaþjónustu á svæðinu.

Unnið er eftir þrískiptingu Suðurlands sem dregin var fram í Markaðsgreiningu Suðurlands. Þar sem afurð verkefnisins verður ein Áfangastaðaáætlun DMP fyrir Suðurland með þremur aðgerðaráætlunum sem skiptast niður á svæðin þrjú:

Svæðaskipting Suðurlands:

Svæði 1 – Ölfus, Hveragerði, Árborg, Flóahreppur, Grímsnes- og Grafningshreppur, Bláskógabyggð, Hrunamannahreppur, Skeiða- og Gnúpverjahreppur, Ásahreppur og Rangárþing ytra.

Svæði 2 – Vestmannaeyjar, Rangárþing eystra, Mýrdalshreppur og Skaftárhreppur.

Svæði 3 – Hornafjörður.

Mynd 2 Svæðaskipting Suðurlands

Stefnt er að því að ljúka gerð áfangastaðaáætlunar DMP á Suðurlandi 2018-2020 í lok apríl 2018 samkvæmt tímaáætlun verkefnisins hjá Ferðamálastofu.

ÁFANGASTAÐAÁÆTLUN DMP Á SUÐURLANDI

Hér má sjá uppfærða verkefnisáætlun áfangastaðaáætlunar DMP á Suðurlandi:

Áfangastaðaáætlun DMP Suðurland 2017 - 2018													
Fundaáætlun Áfangastaðaáætlun DMP Suðurland	Máí	Jún	Júl	Ágú	Sep	Okt	Nóv	Des	Jan	Feb	Mar	Apr	Athugasemd
Fundur verkefnastjóra DMP hjá Ferðamálastofu	15	1	27		29	26	18		10	6	7	4	
Símafundur verkefnastjóra DMP		23	13		12	27	10	7	28	12	24	21	
Fundur svæðisráðs/tengiliða áfangastaðaáætlun DMP Suðurlands	16	26								17		23	
Vinnufundur með Vestursvæði Suðurlands					13		25	29			14		
Íbúafundur á Vestursvæði Suðurlands										31			
Vinnufundur með Miðsvæði Suðurlands					6	17		5				20	
Íbúafundur á Miðsvæði Suðurlands										25	1		
Vinnufundur með Austursvæði Suðurlands				1		16		15		23		21	
Íbúafundur á Austursvæði Suðurlands										24			
Kynning og aðkoma sveitastjóra innan SASS							27	11	11	31	19		
Fundur með ýmsum hagaðilum og hópum	8	14	15	18	21	30	15		21	3	8	11	23
Fjölmiðlakynningar á Áfangastaðaáætlun DMP Suðurland		6					12			16	21		22
Áfangastaðaáætlun DMP Suðurland 2018-2021 kynnt										18		26	17
													2
Verkefnisáætlun áfangastaðaáætlun DMP 2018													
Verkefnisáætlun, hagaðilgreining og skipulag													
Heimsóknir, söfnun gagna og gagna													
Vinnuhópar myndaðir													
Gagnagreining og úrvinnsla													
Svæðagreining og úrvinnsla													
Stefnumótunarferli													
Aðgerðaráætlanir svæða - vinnsla													
Kynning, umsagnir og samráðsfundur													
Samræming og samþætting greininga og áætlana													
Skýrslugerð vegna Áfangastaðaáætlunar DMP Suðurlands													
Kynning, umsagnir, samráðsfundur og samþykki													
Yfirlestur, prófarkalestur og umbrot													
Útgáfa Áfangastaðaáætlunar DMP Suðurlands													
Áfangastaðaáætlun DMP Suðurlands og aðgerðaráætlanir kynntar													

Mynd 3 Tímaáætlun verkefnisins

Með Áfangastaðaáætlun DMP er unnið að stefnumótun með áherslu á ábyrga þróun ferðamála. Sett var upp fundaröð til að vinna að þeirri vinnu á öllum svæðum DMP á Suðurlandi í samstarfi við vinnuhópa DMP.

Mynd 4 Ferli vinnufunda

Hér má sjá hvernig vinnuhópar voru myndaðir:

Vinnuhópar:

Lagt var upp með að ná sem breiðustum hópi fólks úr samfélaginu sem ferðabjónustan og ferðamenn snerta á einhvern hátt, bæði beint sem óbeint. Hugað var að því að fulltrúar úr öllum sveitarfélögum mynduðu hópana og leitað var til ólíkra hagaðila s.s. Landeiganda, íbúa, matvælaframleiðanda, sveitastjórnaðila, ferðabjónustuaðila í gistingu, veitingum og afþreyingu auk aðila frá þjóðgarði/jarðvangi og upplýsingamiðstöð. Á seinni stigum myndu svo aðilar eins og lögreglan, vegagerðin, skógræktin, minjastofnun og aðrir hlutaðeigandi koma að vinnunni.

Mynd 5 Myndun vinnuhópa

Svæðin voru greind og var haft samband við mismunandi hagaðila um að taka þátt í vinnuhóp ásamt því að í byrjun sumars var auglýst eftir þátttakendum í Dagskránni, Eystrahorni sem og á www.south.is.

Einnig hefur þeim sem hafa haft samband við verkefnastjóra og sýnt áhuga á þátttöku í verkefninu á verkefnatíma verið boðið að taka þátt í vinnufundum.

Hér má sjá upplýsingar um vinnuhópa á hverju svæði:

Vinnuhópar:		
Svæði 1	Svæði 2	Svæði 3
<p>Ásborg Arnþórsdóttir, tengiliður hóps Ása Valdís Árnadóttir Ásta Stefánsdóttir Dagný Magnúsdóttir Einar Sæmundsen Guðbjörg Una Hallgrímsdóttir Gunnar Aron Ólason Halldóra Hjörleifsdóttir Haraldur Einarsson Hermann Örn Kristjánsson Katrín Sigurðardóttir Knútur Ármann Mábil Másdóttir Nanna Jónsdóttir Sigurdís Guðjónsdóttir Tómas Þóroddsson</p>	<p>Árný Lára Karvelsdóttir, tengiliður hóps Arnar Gauti Markússon Benedikt Benediktsson Brynja Davíðsdóttir/Berglind Sigmundsdóttir Halla Ólafsdóttir Hildur Sólveig Sigurðardóttir Jóna Björk Jónsdóttir Kristín Jóhannsdóttir Magnús Bragason Rannveig Ólafsdóttir Sveinn Hreiðar Jensson/Eva Björk Harðardóttir Vigfús Þór Hróbjartsson Þórir Kjartansson</p>	<p>Árdís Erna Halldórsdóttir, tengiliður hóps Adisa Mesetovic Anna María Kristjánsdóttir/Sigurður Guðm. Anna María Ragnarsdóttir Anna Sigurbjörg Sævarsdóttir Ari Þorsteinsson/Eik Aradóttir Berglind Steinþórsdóttir Erla Rún Guðmundsdóttir Fanney Björg Sveinsdóttir Gunnlaugur Róbertsson Hjalti Þór Vignisson Olga M Ingólfssdóttir Regína Hreinsdóttir</p>
<p>Áður en að endanleg áætlun er gefin út verður hún send til sveitafélagana til skoðunar. Einnig verða haldnir íbúafundir til kynningar á verkefninu og til athugasemda.</p>		

Mynd 6 Vinnuhópar svæða

Nú er búið að halda fyrstu þrjá fundina á öllum svæðum. Á fundunum hefur verið unnið eftir ákveðnu skipulagi þar sem aðilum var skipt í hópa til þess að fjalla um mismunandi viðfangsefni. Byrjað var á því að skoða stöðu ferðapjónustunnar á svæðinu og í framhaldi móta framtíðarsýn. Að lokum er unnið að aðgerðaráætlun hvers svæðis. Þetta hafa verið góðir fundir þar sem margt áhugavert og gagnlegt hefur komið fram. Einnig hafa verið haldnir opnir íbúafundir inn á svæðunum þar sem innlegg íbúa er speglað við þá vinnu sem nú þegar hefur komið fram á fundum vinnuhópa.

Fyrsta tilfinning varðandi niðurstöður þessara funda er að fólk er almennt ánægt með þróun og uppbyggingu ferðapjónustunnar síðastliðinn ár. Það hefur t.d. verið mikil uppbygging og framþróun í gistingu, veitingum og afþreyingu. Aftur á móti kom líka fram að það er ýmislegt sem þarf að bæta og ber þar hæst uppbygging og gæði innviða. Mest er talað um samgöngur og að þar þurfi tafarlausu uppbyggingu s.s. breikkun og viðhald vega og útrýmingu einbreiðra brúa. Fjölga þarf áningarstöðum við hringveginn og grunnþjónustu þarf að efla s.s. að tryggja rafmagn, háhraðanettenginu, heilbrigðisþjónustu, löggæslu og uppbyggingu íbúðarhúsnæðis. Gæta þarf að þolmörkum íbúa sem og ferðamanna. Stefnumótun, uppbygging og regluverk í ferðapjónustu þarf að vera í takt við samfélag og náttúru. Framtíðarsýn á að vera heildræn og leiða til jákvæðrar upplifunar fyrir íbúa og ferðamenn. Kallað er eftir aukinni samvinnu og samtali í greininni, meiri áherslu á notkun gæðakerfis meðal ferðapjónustuaðila og að upplýsingagjöf og fræðsla taki mið af þörfum greinarinnar. Mikil áhersla er á að náttúran sé í forgrunni í ferðapjónustu og að náttúruvernd verði eflid. Við fyrstu greiningu gagna frá íbúafundum sést að skoðanir þaðan speglast vel við það sem hefur komið fram á fundum með vinnuhópunum.

Allt eru þetta þekkt áhersluatriði varðandi framþróun og uppbyggingu ferðaþjónustu. Því þarf að greina betur og staðsetja nánar þörf fyrir úrbætur varðandi þessa þætti á Suðurlandi.

Mikill samhljómur er á milli svæða bæði hvað varðar framtíðarsýn Suðurlands og markmið svæðanna. Ljóst er þó að aðgerðaráætlanir verða að einhverju leiti mismunandi á milli svæða allt eftir því hvernig hvert og eitt svæði stendur með tilliti til mismunandi málaflokka.

Næstu skref er að vinna að frekari gagnaöflun og greiningu varðandi áherslur á hverju svæði og framþróun ferðaþjónustu á Suðurlandi. Mikilvægt er að stækka enn þann fjölbreytta hóp hagsmunaaðila sem kemur að vinnunni og tengja áfangastaðaáætlun DMP við aðrar svæðisbundnar áætlanir ríkis og sveitarfélaga.